

VÝSTŘÍZEK Z ČASOPISU

Ostravský večerník, Ostrava

10. V. 1972

V československé premiéře na ostravské scéně

Calábkův Frederic v DPB

Hra Milana Calábka Frederic, napsaná na motivy Flaubertovy Citové výchovy, měla svou československou premiéru v Divadle Petra Bezruče v pátek 5. května.

Autor si vybral z množství témat, obsažených v knize, jeden ústřední motiv — lásku mladého Frederika k vdané ženě. Frederic Moreau přichází na sklonku 60. let do Paříže, aby se věnoval studiu práv, seznamuje se zde s rodinou Arnouxových, kde poznává svou první lásku, cele se jí oddává a bolestně trpí nad nemožností realizace vztahu. Zanechává studii, aby se mohl věnovat malování. Má velké ideály o lásce a přátelství a čistota jeho mládí všestranně kontrastuje s lidmi, kterými je obklopen. Díky jim bezmála přichází o život a ztrácí veškeré iluze. Po všech zkušenostech ze své citové výchovy, kterou mu okolí poskytlo, má možnost udělat si úsudek na svět a lidi kolem sebe, poněkud odlišný od původních ideálů.

Páteční premiéra patřila k tomu nejlepšímu, co v poslední době DPB uvedlo. Hradilova režijní koncepce dala možnost

přesně splnit (na účelně řešené scéně Jana Duška) autorovy záměry „netradičního řešení krátkých pointovaných scén“, jak je sám režisér charakterizuje.

Pololánikova hudba pomohla skvěle dotvořit atmosféru. Ide-

álního hlavního představitele našel Pavel Hradil v mladém, talentovaném a výborně profesionálně vybaveném Jiřím Fišerovi. Z dalších představitelů pak potvrdili opět svou velkou dávku komediálního talentu Jan Filip a Lenka Termerová. Hlavní ženskou roli vytvořila pravdivě Drahomíra Hoffmanová.

(avá)

▲ V titulní roli Calábkovy hry Frederic, kterou uvedlo Divadlo Petra Bezruče v československé premiéře, vystoupil Jiří Fišer.

Foto: FRANTIŠEK KRASL

PRAŽSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA
VYŠTRÍŽKOVÁ SLUŽBA

Praha 2 - Vyšehrad, K rotundě 8/82 - tel. 544-778

VÝŠTRÍŽEK Z ČASOPISU

Nová Svoboda, Ostrava

16. V. 1972

J. Fišer v roli Frederika

CALÁBKOVA HRA V DPB

Milán Calábek sám nejlépe vyjádřil žánr své nové hry „Frederic“, když ji označil jako „dramatické výjevy na téma G. Flauberta“. Vybral si z Flaubertova románu Citová výchova jen jeden motiv a několik postav (z některých jen jména) a vše ostatní je jeho dílo.

Je to hra v podstatě epická (zejména v první části), i když jednotlivé scény jsou napsány se smyslem pro dramatickou zkratku, jsou dobře pointovány a řazeny za sebou v překvapivém střihu. Každá postava prožívá sice své vnitřní drama, ale k vzájemnému konfliktu, jehož očekávání vytváří napětí druhé části, vlastně nedojde. Jedině Charlesův vývoj projde nezbytou dramatickou křivkou.

Hra je napsána téměř jako televizní scénář. Proto Jan Dušek využil důmyslně všech možných hracích prostorů jeviště a postavil simultánní scénu, která umožňuje, aby režisér P. Hradil plynule přenášel děj z místa na místo. Režisér zná dobře přednosti

Calábekovy tvorby a vytěžil z ní maximum; každá scéna má svou pevnou stavbu, jejich spojením dosahuje P. Hradil nezdárka nečekaného účinku, pracuje s kontrastem, gradací vývoj každé postavy a vstoupňován je i celý příběh; jen závěr najednou ztrácí onen pevný záměr — hra nevyznívá tak, jak se tvrdí v programu, že by „Frederic dospěl k poznání sebe sama a světa, který ho obklopuje“.

Frederika hraje Jiří Fišer: je jako pták uzavřený v kleci své slepé lásky, marně doufá, že vykoupí své štěstí okázalou ctí či penězi, marně se snaží zabít svůj cit či sebe, nepodaří se mu ani zbavit se své vášně, ani ji změnit v cynický posklebek. V Charleso-

vi naznačil M. Calábek postavu, která je z rodu Rastignaců: M. Čížek vyjadřuje nadšení, s jakým chce Charles realizovat své sny, i prázdnotu, která v něm zůstává, když své ideály obětuje. Jan Filip hraje Jacqua Arnoux; měl by to být odporný živočich, ve Filipově podání je to však neopravitelná, ale přece jen sympatická snůška všech nectností. Drahomíře Hofmannové umožnil text zahrát jen odanost manželovi — stejně směšnou a slepou, jako je Frederikův cit k ní. Z ostatních rolí upoutala zejména rozmarná, ale nesobecká Rosanetta Lenky Termerové.

Frederic rozhodně není jen chlapcem z Paříže šedesátých let minulého století; má bratra v Srámkově Skalníkovi či v Nezvalově — Prévostově des Grieux a jistě své druhy najde i v hledišti Divadla Petra Bezruče. Jan Havlíšek